

זינוק של 7.7% בלחץ האשראי של עסקים קטנים באפריל 2013

הלחץ נובע מצמצום אשראי לעסקים קטנים ובינונים בבנקים ומשתקף בעלייה בבקשות לאשראי מהקרן לעסקים קטנים ובינוניים

12:14 04.06.2013 מאת: אורה קורן

בחודש אפריל 2013 נרשם זינוק בביקוש של עסקים קטנים ובינונים (בעלי מחזור מכירות עד 100 מיליון שקל) לאשראי מהקרן לעסקים קטנים ובינונים שמפעילה הממשלה באמצעות משרד הכלכלה. העלייה בביקוש מתבטאת במדד לחץ אשראי שזינק ב-7.75%. כך נמסר היום (ג') מחברת תבור כלכלה ופיננסים.

מדד לחץ האשראי המשקף את היחס שבין האשראי המבוקש לבין מחזור המכירות של בתי העסק, כך שכלל שעולה הלחץ – עולה גם הביקוש היחסי לאשראי. חברת תבור כלכלה ופיננסים, המתאמת של הקרן לעסקים קטנים ובינוניים של הממשלה, בודקת את העסקים המבקשים ללוות מהקרן, ומגישה את חוות דעתה לוועדת האשראי. ועדת האשראי כוללת את נציגי הבנקים, נציגי הציבור ונציגי הגוף המתאם, והיא המאשרת לבסוף את מתן ההלוואה.

מדד לחץ האשראי מחושב על בסיס בקשות אשראי שהוגשו לקרן לעסקים בינוניים וקטנים. העלייה במדד באפריל באה לאחר ירידות רצופות מתחילת השנה. במאסר חלה ירידה של 2.61% במדד לחץ האשראי, המיוחסת לפדיונות מוגברים בשל גל הקניות לחג הפסח. כלכלני תבור ציינו, כי העלייה החדה בלחץ האשראי במהלך אפריל נבעה מתחילת מגמה של הקטנת אשראי בנקאי רגיל למגזר העסקי, כגון אי חידוש קווי אשראי או הקטנתם.

המדד מבוסס על הנתונים המצטברים בקבוצת תבור לגבי השינוי היחסי בהיקף בקשות האשראי השוטפות, לעומת מחזור המכירות של בתי העסק. בתקופות בהן העסקים נהנים ממחזורים גדלים לעומת תקופות אחרות, לחץ האשראי יורד בשל עלייה ביתרות המזומנים. מאידך, יש תקופות המתאפיינות בהגדלת הלחץ וכתוצאה מכך בגידול בביקוש לאשראי. תקופות אלה עשויות לנבוע מהצטיידות לקראת חגים או מאירועים ספציפיים, כגון מתיחות ביטחונית הפוגעת במכירות. ערך שלילי. עלייה של פחות מ-5% אינה מהווה שינוי משמעותי ונמצאת בתחום שגיאת מדידה, אם כי עלייה מצטברת או ירידה מצטברת עשויה להוות אינדיקציה טובה למגמת האשראי העסקי.

הנתונים ניתנים תמיד חודש לאחור, שכן בקשות חדשות לאשראי הניתנות במהלך חודש מסוים, כגון חודש אפריל, מסתיימות רק בסוף חודש מאי, העוקב. בנוסף, בחלק מהבקשות שנקלטות במהלך חודש מאי, אין נתונים מלאים, ולכן המידע לגבי בקשות אלו יתורגם למדד מקיף רק בסוף חודש יוני.

גם בפנינסולה, חברה המתמחה במתן אשראי חוץ בנקאי לעסקים קטנים ובינוניים, טוענים שהבנקים מערימים יותר קשיים מבעבר על עסקים קטנים. לדברי מיכה אבני, מנכ"ל חברת פנינסולה, "הנתונים על עלייה בלחץ האשראי של העסקים הקטנים והבינוניים אינם מפתיעים. בפנינסולה נרשמה עלייה של 5% בהיקף פעילות האשראי לעסקים קטנים ובינוניים במאי. יש לנו עלייה ניכרת של פניות של עסקים טובים שממתינים חודשים

לתשובות על בקשות אשראי במערכת הבנקאית שבתקופה אחרת היו נענים בשבועות ספורים. בשלב מסוים בעלי העסקים מרימים ידיים ומחפשים מקורות חלופים".

לדבריו, "מצוקת האשראי של העסקים הקטנים והבינוניים צפויה להימשך. תהליך קבלת אשראי בנקאי יישאר ארוך, מסורבל והריבית ללקוח הסופי תמשיך לעלות. אנחנו מעריכים שלחברות רבות יהיה קשה להתנהל ולכן האפשרות של קבלת אשראי מגופים חוץ בנקאיים חשובה מתמיד עבור העסקים הקטנים והבינוניים".